

Ngại Ngùng

Đoàn Khôi msc

Ngại ngùng là một cảm giác e ngại không nói lên được một điều gì đó sâu thẳm trong lòng hay không thể làm được điều gì đó con tim đang mách bảo. Ngại ngùng là một cảm giác thông thường của người con gái Việt Nam trong nền văn hóa vốn dĩ là kiêu cách, long trọng nhưng mang nặng tình cảm. Thế nhưng, ngại ngùng cũng là một cảm giác đẹp và ngây thơ của bất cứ một trái tim nào biết thổn thức...

Nếu như Truyện Kiều của Nguyễn Du có diễn tả sự ngại ngùng thật sâu sắc và độc đáo: “Ngại ngùng rợn gió e sương. Nhìn hoa bóng thẹn, trông gương mặt dày”, thì bài hát của ca sĩ trẻ Hương Tràm cũng diễn tả sự ngại ngùng với nhiều chất thơ và vẻ tinh khôi của người con gái Việt Nam mà có lẽ đã trở nên xa lạ với các bạn trẻ của chúng ta hôm nay:

“Đôi khi, lòng muốn nói cho riêng anh những âm thầm em mang
Từ tận sâu trái tim đang mơ màng
Mọi lời lúc đó anh cho em như mãi còn
Thế nhưng từ phía em, chưa một câu đáp lời.”

(Xem thêm tại: <http://loicakhuc.com/loi-bai-hat-ngai-ngung-huong-tram/thK.html>)

Holy Week

Bài đọc Thương Khó trong ngày thứ sáu Tuần Thánh năm nào cũng diễn tả nhiều tâm tư ngại ngùng và e ngại trong lòng người trước khổ đau, tan thương và tận cùng cuộc sống của một con người mang tên Giê-su, đến từ Na-za-rét. Kinh Thánh không rõ ràng dùng từ ngữ *ngại ngùng* mà chúng ta đang suy tư ở đây, nhưng thấp thoáng đâu đó có bóng dáng của những con tim đang e ngại, có lẽ không phải chỉ vì lo sợ mà vì sự cộng hưởng của quá nhiều cảm xúc và suy nghĩ dồn nén trong lòng.

Rõ ràng nhất trong hành trình thương khó của Đức Giê-su là hình ảnh Phê-rô, tông đồ cả của Người. Phê-rô không như các anh em mình mà chạy trốn khi Thầy của mình bị quân lính bắt đi. Phê-rô đi theo Đức Giê-su, nhưng mà lại đi theo *từ đằng xa* (Mát-thêu, chương 26, câu 58). Cha Nguyễn Trọng Tước (bút hiệu Nguyễn Tâm Thường) có một suy tư rất độc đáo về Phê-rô ở điểm này. Phê-rô không bỏ chạy mà lại đi theo làm chi để rồi cuối cùng vì sợ hãi mà phải chối Thầy mình đến ba lần, và cho đến ngàn năm sau, ông vẫn bị nhớ là kẻ chối Thầy?

Lý do duy nhất mà Phê-rô đi theo Thầy mình là vì Phê-rô thương Thầy quá. Ông không thể yên lòng khi chạy trốn để tìm lấy an toàn cho bản thân. Tình yêu với Thầy Giê-su khiến ông phải đi theo và rồi dẫn đến chối rằng mình là kẻ đi theo Giê-su. Cha Nguyễn Tâm Thường nói rằng, Phê-rô đáng thương hơn đáng trách vì lòng dũng cảm trong tình yêu của Ngài với Thầy của mình. Có lẽ Đức Giê-su hiểu điều đó trong cái nhìn của Người về phía Phê-rô sau ba lần chối Thầy. Có lẽ các bạn cũng hiểu được cảm giác lầm lỗi với người mình thật sự yêu mến vì thật sự mình quá yêu thương họ, vì hoàn cảnh cuộc sống, hay vì yếu kém của bản thân. Có mấy khi cái yêu ấy được nhận dạng giữa những lầm lỗi?

Trở về với suy nghĩ của riêng mình, tôi thiết nghĩ: Vì sao Phê-rô lại chỉ đi theo *từ đằng xa*? Phải chăng lòng ông đang e ngại trong nỗi sợ hãi xen lẫn nỗi day dứt vì không thể xa Thầy mình? Ông thực sự thương Thầy mình nên ngập ngừng trong hành động của mình. Tình cảm thực sự khiến con người ta ngại ngần trong hành động và lời nói. Lúc ấy, lý trí trở nên yếu ớt và chỉ có con tim mới hiểu được lý lẽ của cảm xúc.

Trên đường lên Núi Sọ năm nào cũng có bóng dáng những người phụ nữ đi theo Đức Giê-su từ đằng xa... Thánh sử Mát-thêu ghi nhận về chi tiết này như sau: “Ở đó cũng có nhiều phụ nữ *đứng xa xa*; họ là những người đã theo giúp Chúa Giêsu từ xứ Galilêa. Trong số đó có Maria Mađalêna, Maria mẹ của Giacôbê và Giuse, và mẹ các người con của Giêbêđê” (Mát-thêu, chương 27, câu 55-56).

Theo phong tục Do Thái lúc xưa, rõ ràng những người phụ nữ không thể đến gần Đức Giê-su (lúc này đang bị xem là kẻ tội phạm bị xử tử) giữa một nơi đông người như thế. Thế nhưng họ cũng không cần phải đi theo Đức Giê-su từ xa xa như thế. Sự hiện diện xa xôi ấy của họ liệu có ảnh hưởng gì đâu đến hình phạt mà Đức Giê-su đang chấp nhận? Đức Giê-su trong cơn hấp hối của mình đâu có thấy được sự hiện diện nhỏ bé ấy của các bà? Tại sao các bà lại hiện diện để làm gì? Vì sao Thánh Sử Mát-thêu lại ghi nhận một chi tiết xem qua có vẻ không đáng như thế?

Một điều có thể khẳng định, các bà đã từng đi theo Đức Giê-su và các bà yêu mến Người. Thế nên như Phê-rô, biết đâu sự hiện diện xa xôi ấy của các bà diễn tả tình thương và mối gắn kết của các bà với con người Giê-su kia, đã chết rồi trên thập giá. Sự hiện diện ấy nói lên một điều có lẽ không thành lời. Tình yêu thực sự đôi lúc không diễn tả được bằng lời nhưng bằng sự hiện diện trong ngại ngần.

Hai người lên Đền Thờ cầu nguyện. Một người tự hào với những việc đạo đức mình làm, đến gần với Chúa nói rằng: “Lạy Chúa, con cảm tạ Chúa vì con đã làm được biết bao việc lành, phúc đức. Chứ con không như kẻ buôn bán kia, lừa gạt và trá trở với kẻ khác.” Còn người tội lỗi kia *đứng xa xa* ở cuối Đền Thờ, biết mình tội lỗi nên đâm ngực mà nói: “Lạy Chúa, xin tha cho con vì con là kẻ có tội.” Kẻ tội lỗi ra về được hòa giải với Thiên Chúa, còn người đạo đức kia thì không (xem Lu-ca, chương 18, câu 10-14). Cũng lại một hình ảnh “*đứng xa xa*” trong ngại ngần. Sự ngại ngần ở đây là sự giằng xé giữa mặc cảm tội lỗi và một tâm hồn thổn thức đang muốn quay về, nhưng có lẽ khó quá, Chúa ơi! Khó vì cuộc sống vốn dĩ khó khăn. Khó vì con lằm lạc trong yếu đuối bản thân. Khó cũng vì con luôn cần Chúa mà đôi khi chẳng biết tìm Ngài nơi nào...

Bạn thân mến, ngại ngần là một tâm trạng tình nguyên trong trái tim con người. Con người ta thiếu đi ngại ngần là thiếu đi sự thơ ngây và tinh tuyền trong hành động và lời nói của mình. Sự ngây thơ ở đây không diễn tả tính trẻ con, thiếu suy nghĩ; thế nhưng ngây thơ trong sự tinh tuyền là sự ngây thơ khi đứng trước một tình yêu chân thật, một cảm xúc chân thành, hay một mối quan hệ với ai đó thật sự ý nghĩa và quan trọng với mình. Người từng trải, nhiều kinh nghiệm sống, cũng ngại ngần trong thoáng chốc nào đó.

Tình yêu chân thành không dễ nói và diễn tả ra bên ngoài. Tình yêu càng sâu đậm, lòng người lại càng chan chứa nhiều ngại ngần. Những người tôi và bạn dễ dàng nói yêu, có lẽ tình yêu cũng

sẽ dễ dàng ra đi theo thời gian, bị cuốn đi theo dòng chảy của cuộc sống. Thế nhưng cũng có những người bạn và tôi chưa thực sự dám nói yêu lần nào mà tình cảm vẫn đọng đây.

Ngại ngần có lẽ chẳng đâu đó xa xôi nhưng gọi lên từ trong tim mình. Khi đối diện với ngại ngần có lẽ mỗi người nên tự vấn tâm hồn, tìm cho ra và nghe cho thấu lý lẽ của con tim trong những khoảnh khắc bối rối, ngập ngừng. Hãy để con tim thổ lộ những gì rất riêng và rất thâm sâu. Hãy để con tim sống trong thổn thức của vẻ ngại ngần trước nét đẹp của chân tình!

